

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»

ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

Σχέδιο Αξιολόγησης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027

(έκδοση 1)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1Α. Επιτελική Σύνοψη.....	2
1Β . Executive Summary	3
2. Στόχοι Σχεδίου Αξιολόγησης	4
2.1 Εισαγωγή	4
2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων.....	6
-Σχεδιασμός Προγράμματος – Υφιστάμενες έρευνες/ στρατηγικά κείμενα	6
-Υφιστάμενες αξιολογήσεις που συνέβαλαν στον σχεδιασμό του Προγράμματος	7
3. Πλαίσιο Σχεδίου Αξιολόγησης	8
3.1 Αρμοδιότητες και συντονισμός εμπλεκόμενων φορέων	8
3.2 Ρόλος εταίρων και εμπλεκόμενων μερών.....	13
3.3 Ανεξαρτησία αξιολογητών	14
3.4 Πρόγραμμα Κατάρτισης	14
3.5 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων	14
3.6 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας	16
4. Αξιολογήσεις	17
ΜΕΡΟΣ Α: Σύνοψη και χρονοπρογραμματισμός αξιολογήσεων.....	17
4.1 Συνοπτικός πίνακας Αξιολογήσεων.....	17
4.2 Χρονοδιάγραμμα Αξιολογήσεων.....	18
ΜΕΡΟΣ Β: Ανάλυση αξιολογήσεων	19
ΠΙΝΑΚΕΣ 2: Δελτία Ταυτότητας Αξιολογήσεων Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»	19
1. Αξιολόγηση υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας (1η).....	19
2. Ενδιάμεση Αξιολόγηση Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».....	20
3. Αξιολόγηση της συνεισφοράς του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027» στην Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης	21
4. Αξιολόγηση υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας (2η).....	22
5. Αξιολόγηση δράσεων ενίσχυσης επιχειρηματικότητας και χρηματοδοτικών μέσων (Ταμείων) ..	23
6. Αξιολόγηση δράσεων παροχής κινήτρων για ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και δράσεων προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων	24
7. Αξιολόγηση επιπτώσεων της στρατηγικής του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, συνολική αποτίμηση και έκθεση σύνθεσης ευρημάτων αξιολογήσεων	26

1Α. Επιτελική Σύνοψη

Το **Σχέδιο Αξιολόγησης** του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» καταρτίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) ΕΕ 2021/1060 (Άρθρο 44) και την Εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑΕ/ΕΥΣΕΚΤ με ΑΠ 41662/05-05-2023. Περιλαμβάνει όλες τις αξιολογήσεις που εκπονήθηκαν ή σχεδιάζεται να εκπονηθούν για τον βέλτιστο σχεδιασμό και την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και των επιπτώσεων του Προγράμματος και εκτείνεται σε όλη τη διάρκεια ζωής του, ήτοι από το 2021 έως το 2029. Υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης έως ένα έτος μετά την έγκριση του Προγράμματος.

Η **Επιτροπή Παρακολούθησης** εγκρίνει και παρακολουθεί την υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης βάσει του ΚΚΔ (άρθρο 40) και της Υπουργικής Απόφασης Συγκρότησης (ΥΑ 5115/15.9.22, ΦΕΚ 4922/Β/21.9.22), το οποίο μπορεί να αναθεωρείται σε συνέχεια σχετικής πρότασης της Διαχειριστικής Αρχής, με σκοπό την ορθότερη αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων του Προγράμματος. Όλες οι αξιολογήσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το **Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα»** αποτελεί ένα από τα επτά τομεακά Προγράμματα της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027. Εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. C(2022)3826/15.6.22 Εκτελεστική Απόφαση της ΕΕ. Αποτελεί ολοκληρωμένη παρέμβαση που θα υποστηρίξει τους παραγωγικούς, καινοτόμους, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης, αποτυπώνοντας σε μεγάλο βαθμό τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Χώρας και σε εναρμόνιση με τις προτεραιότητες της Επιτροπής. Είναι το βασικό εργαλείο εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Οι **αρχικές αξιολογήσεις** του Σχεδίου Αξιολόγησης είναι κυρίως **διαμορφωτικές** λαμβάνοντας ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα υλοποίησης προηγούμενων δράσεων και μέσω συνεντεύξεων με σχετικούς φορείς υλοποίησης. Οι **επόμενες** αναμένεται να είναι **ανακεφαλαιωτικές** λαμβάνοντας δεδομένα υλοποίησης και με κατά περίπτωση έρευνες πεδίου, με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και τη βελτίωση του περαιτέρω σχεδιασμού. Οι αξιολογήσεις θα εστιάσουν σε τομείς του Προγράμματος όπως η συμβολή των δράσεων στην **Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης**, στην ενίσχυσης της **επιχειρηματικότητας** και του **ανθρώπινου δυναμικού**. Παράλληλα θα εξετασθεί η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των **μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας** με σκοπό τη βελτίωση της Στρατηγικής Επικοινωνίας. Σχετικά με τις αξιολογήσεις στο σύνολο του Προγράμματος, θα υλοποιηθεί **μία ενδιάμεση** στις αρχές του 2025 και **μία αξιολόγηση του αντικτύπου** όπως απαιτεί και ο ΚΚΔ (άρθρα 18 και 44). Το Σχέδιο Αξιολόγησης περιλαμβάνει συνολικά **7 αξιολογήσεις διαμορφωτικές ή/και ανακεφαλαιωτικές** με ενδεικτικό προϋπολογισμό **570.000 €** (πλέον ΦΠΑ).

1B . Executive Summary

The Evaluation Plan of the "Competitiveness" Programme has been drawn up by the relevant Managing Authority according to the provisions of the Common Provisions Regulation (EU 2021/1060, article 44) and the Ministerial Guidelines (EYSSAE/EYSEKT 41662/05-05-2023). It includes all the evaluations planned throughout its lifetime (from 2021 to 2029) for its better design and the assessment of its effectiveness, efficiency, impact. Submitted no later than one year after the Programme's approval, the relevant Monitoring Committee (Ministerial Decision 5115/15.9.22/Official Gazette 4922/B/21.9.22) approves and monitors the implementation (CPR Articles 40 and 44) of the Evaluation Plan, which can be amended following the Managing Authority's proposal, according to the circumstances, to better evaluate the achievement of the Programme's objectives. All the evaluations realized are submitted to the Monitoring Committee and are forwarded to the European Commission.

"Competitiveness" is one of the seven sectoral Programmes of the Period 2021-2027. It has been approved by the European Union with the C (2022) 3826/15.6.22 Executive Decision. It concerns the holistic support of the productive, innovative, competitive and outward-looking sectors of the economy in their development following a model of Knowledge, according to the European and national priorities. It constitutes the main tool for the implementation of the National Smart Specialization Strategy.

The initial evaluations of this Plan are mainly formative by obtaining qualitative and quantitative data from previous actions. Afterwards, the evaluations shall examine the effectiveness and efficiency of the implemented actions, to improve them and eventually re-examine the Programme's scope. Whenever necessary, field investigations will be effectuated. The evaluations are planned to focus on areas such as the contribution of the actions to the National Smart Specialization Strategy, the strengthening of the entrepreneurship and the human resources. At the same time, the effectiveness and efficiency of communication actions shall be examined to evaluate and improve the Communication Strategy. A mid-term review is planned for the beginning of 2025 to assess the Programme's performance and define the allocation of the flexibility amount (CPR art.18). An impact evaluation of the entire Programme (by priority and specific target) is planned for 2029 (CPR, art.44). In total, the Evaluation Plan includes 7 evaluations with an indicative budget of €570,000 (plus VAT).

2. Στόχοι Σχεδίου Αξιολόγησης

2.1 Εισαγωγή

Το Σχέδιο Αξιολόγησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» αφορά το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) και ειδικότερα τους **Ειδικούς Στόχους**:

- 1.1-Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων της έρευνας και της καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών
- 1.2- Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τους ερευνητικούς φορείς και τις Δημόσιες Αρχές
- 1.3- Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων
- 1.4-Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα
- 4.1- Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και **μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης** και της κοινωνικής οικονομίας
- 4.4- Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία (ΕΚΤ+)

Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» αποτελεί ένα από τα επτά τομεακά Προγράμματα της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027. Εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. C(2022)3826/15.6.22 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη ανέρχεται σε **3,89 δις €** και καλύπτει το σύνολο της χώρας περιλαμβάνοντας τις ακόλουθες **Προτεραιότητες**:

- 1. Ενίσχυση έρευνας και καινοτομίας (ΕΤΠΑ, ΕΣ 1.1/1.4)
- 2. Ενίσχυση επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας (ΕΤΠΑ, ΕΣ 1.2/1.3)
- 3. Βελτίωση της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση (ΕΤΠΑ, ΕΣ 1.2/1.3)
- 4. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Κεφαλαίου στο πλαίσιο του αναπτυξιακού μετασχηματισμού (ΕΚΤ+, ΕΣ 4.1/4.4)
- 5,6. Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ, ΕΚΤ

Ακολούθως παρουσιάζονται συνοπτικά οι αξιολογήσεις που σχεδιάζονται:

Η αξιολόγηση της συμβολής του Προγράμματος στην **Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης** σχεδιάζεται να είναι συνεχιζόμενη (on going) για 2 έτη 2024-2026 (ανακεφαλαιωτική και διαμορφωτική ανά τακτά χρονικά διαστήματα) ώστε να αξιολογηθούν οι πρώτες σχετικές δράσεις και τα αντίστοιχα κριτήρια που εφαρμόζονται και να διαμορφώνονται νέες προτάσεις.

Για την αξιολόγηση της **Στρατηγικής Επικοινωνίας** σχεδιάζεται να εκπονηθούν **δύο** αξιολογήσεις. Η πρώτη στις αρχές του 2024 για να μελετηθούν οι πρώτες ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας ώστε να διαμορφωθούν προτάσεις και μέτρα βελτίωσης. Η επόμενη αναμένεται στις αρχές του 2028 για την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής και την αναγνωρισιμότητα του Προγράμματος και του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η **ενδιάμεση αξιολόγηση** για το σύνολο του Προγράμματος στις αρχές του 2025 βασίζεται στο άρθρο 18 του ΚΚΔ και θα συμβάλλει στην επανεξέταση αυτού και στην πρόταση για τη βέλτιστη διάθεση του ποσού ευελιξίας.

Στα μέσα του 2028, οπότε αναμένεται να έχει ξεκινήσει η ολοκλήρωση έργων, σχεδιάζεται η υλοποίηση **2 ανακεφαλαιωτικών αξιολογήσεων** εν γένει για τις δράσεις ενίσχυσης επιχειρηματικότητας καθώς και για τις δράσεις ανθρώπινου δυναμικού, συμπεριλαμβάνοντας ενδεχομένως συνεντεύξεις και έρευνες πεδίου.

Το 2029 προβλέπεται να εκπονηθεί **αξιολόγηση επιπτώσεων** της στρατηγικής του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα προκειμένου να αποτιμηθεί ο αντίκτυπός του όπως αναφέρεται και στο άρθρο 44 του ΚΚΔ.

2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων

-Σχεδιασμός Προγράμματος – Υφιστάμενες έρευνες/ στρατηγικά κείμενα

Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» εστιάζει στην υποστήριξη των παραγωγικών, ανταγωνιστικών και εξωστρεφών τομέων της οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης, αυξάνοντας τη συμμετοχή διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν. Ο σχεδιασμός του διεξάχθηκε σε μια κρίσιμη συγκυρία μετά την πανδημία και την ενεργειακή κρίση.

Αποτελεί το βασικό εργαλείο υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) και εναρμονίζεται με τις πολιτικές της ΕΕ για ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό προωθώντας παρεμβάσεις & επενδύσεις που συνεισφέρουν στους στόχους που έχουν τεθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το Πρόγραμμα εξυπηρετεί την πολιτική για ενίσχυση των επενδύσεων και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στη βάση ¹:

- στρατηγικών κειμένων Υπουργείων (Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Ψηφιακού Μετασχηματισμού κλπ)
- ευρωπαϊκών πολιτικών και συστάσεων του Συμβουλίου για την Ελλάδα (Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2019 και 2020) με έμφαση στους τομείς βιώσιμων μεταφορών και εφοδιαστικής αλυσίδας, προστασίας του περιβάλλοντος, της αειφόρου ανάπτυξης, της ενεργειακής απόδοσης, των ψηφιακών τεχνολογιών, της έρευνας και ανάπτυξης, της ενίσχυσης των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας.
- της εθνικής στρατηγικής ανάπτυξης που συμπληρώθηκε με την έκθεση της Επιτροπής Πισσαρίδη (Πισσαρίδης, Βαγιανός, Βέττας, Μεγήρ Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία Τελική Έκθεση, Νοέμβριος 2020) και επιδιώκει τη συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και εξωστρέφειας της Ελληνικής οικονομίας που θα της επιτρέψει να επαναπροσεγγίσει σταδιακά και με συνέπεια τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

¹ - ΥΠΑΝ Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-25 ΦΕΚ Α174/10.09.20

- Πισσαρίδης, Βαγιανός, Βέττας, Μεγήρ Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία Τελική Έκθεση, Νοεμβριος 2020

- <http://www.ggb.gr/sites/default/files/basic-page-files/Greece%20-%202018%20Fact%20Sheet.pdf>

- ΕΕ Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019 SWD 1007, 27.2.19

- ΕΕ Ελλάδα 2020 SWD 507, 26.2.20

-https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/EXT_TEC05__custom_1320953/default/table?lang=en

-http://www.gsrt.gr/Financing/Files/ProPeFiles15/Final_Study_InnoBarriers_September_2020.pdf

- ΦΕΚΒ 2894/05.07.21

- ΣΕΒ 2020 Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού Τι μας δείχνει ο Ευρωπαϊκός Δείκτης Δεξιοτήτων

-Grant Thornton 2020 Δείγμα επιχειρήσεων

- PwC 2020 Συγκριτική αξιολόγηση δείγματος 142 εισηγμένων εταιρειών

- POINT Review of Industrial Transition of Greece: Renewables, batteries & applications in mobility, agriculture, shipping & defense <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ee81607c-7fbb-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-en>

-Υφιστάμενες αξιολογήσεις που συνέβαλαν στον σχεδιασμό του Προγράμματος

Κατά τον Σχεδιασμό του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» εκπονήθηκαν **4 διαμορφωτικές αξιολογήσεις** (2021-2022) λαμβάνοντας δεδομένα της αγοράς και στοιχεία εφαρμογής δράσεων του ΕΠΑΝΕΚ με σκοπό τη μελέτη της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας και εν συνεχεία τη διαμόρφωση προτάσεων για τη νέα περίοδο. Οι εν λόγω αξιολογήσεις αφορούσαν τις δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, την ενίσχυση του τομέα βιομηχανίας και εμπορίου, τις δράσεις ανθρώπινου δυναμικού και το σχεδιασμό των νέων χρηματοδοτικών μέσων. Οι αξιολογήσεις αυτές αποτύπωσαν το υφιστάμενο περιβάλλον και τις ανάγκες της αγοράς, ανέλυσαν ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία δράσεων του ΕΠΑΝΕΚ, ελήφθησαν συνεντεύξεις με φορείς και διατυπώθηκαν προτάσεις για τη νέα περίοδο (κατηγορίες δράσεων, ανάγκες ΜΜΕ ανάλογα με είδος, χωροθέτηση κλπ).

Επιπλέον εκπονήθηκε **έκθεση αξιολόγησης/ τεκμηρίωσης εξαίρεσης** του Προγράμματος από τη διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης δεδομένου ότι αναμένεται να ενισχυθούν κυρίως επιχειρηματικές δραστηριότητες που διέπονται από το ισχύον περιβαλλοντικό και χωροταξικό νομικό πλαίσιο, το οποίο δεν μεταβάλλεται λόγω του Προγράμματος. Οι κρατικές ενισχύσεις και τα χρηματοδοτικά εργαλεία του Προγράμματος αποτελούν ενισχύσεις χρηματοδοτικού τύπου και δεν θέτουν πλαίσιο αδειών για τα ενισχυόμενα έργα, ούτε μεταβάλλουν τις ισχύουσες υποχρεώσεις αδειοδότησης κάθε έργου, συμπεριλαμβανομένης και της περιβαλλοντικής αδειοδότησης όπου αυτή απαιτείται.

Οι παραπάνω αξιολογήσεις κόστισαν συνολικά 223.800 € (πλέον ΦΠΑ) οι οποίες καλύφθηκαν από την Τεχνική Βοήθεια του ΕΠΑΝΕΚ δεδομένου ότι το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα ήταν υπό σχεδιασμό.

3. Πλαίσιο Σχεδίου Αξιολόγησης

3.1 Αρμοδιότητες και συντονισμός εμπλεκόμενων φορέων

Αρμοδιότητες

Ο συντονισμός, ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και η διαχείριση των αξιολογήσεων και του Σχεδίου Αξιολόγησης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής των Προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 θα γίνει από τους παρακάτω φορείς, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους όπως περιγράφονται:

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ) **(ΥΑ 121735/15.12.2022, ΦΕΚ 6546/Β/21.12.2022)**

Μονάδα Γ': Αξιολόγησης, Αναγκαίων Όρων και Δεικτών:

- Παρακολουθεί τις εξελίξεις και συνεργάζεται με τις εθνικές και κοινοτικές αρχές σε θέματα αξιολόγησης.
- Προετοιμάζει και διενεργεί τις αξιολογήσεις του ΕΣΠΑ και μεριμνά για τις στρατηγικής φύσεως αξιολογήσεις και την εκπόνηση θεματικών αξιολογήσεων.
- Συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπόνηση της ενδιάμεσης και της αναδρομικής αξιολόγησης.
- Μεριμνά για την ποιότητα των αξιολογήσεων, για την αξιοποίηση των δεδομένων και πορισμάτων της αξιολόγησης του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του.
- Συντονίζει τη διαδικασία αξιολόγησης των Προγραμμάτων και παρέχει οδηγίες για τη διενέργεια των αξιολογήσεων και την αξιοποίηση των πορισμάτων τους, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ.
- Συντονίζει το Δίκτυο Αξιολόγησης, επεξεργάζεται και εισηγείται στην ΕΑΣ τη λήψη μέτρων σε θέματα δεικτών και αξιολόγησης.
- Εκπροσωπεί τη Χώρα στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης της ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής.
- Συντονίζει και παρέχει οδηγίες για την κατάρτιση και αναθεώρηση των σχεδίων αξιολόγησης των Προγραμμάτων και παρακολουθεί την πρόοδο εφαρμογής τους.

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) **(ΥΑ 122585/16.12.2022, ΦΕΚ 6682/Β/23.12.2022)**

Μονάδα Γ': Συντονισμός της αξιολόγησης των δράσεων και των δεικτών ΕΚΤ+

- Συντονίζει και παρέχει οδηγίες για την κατάρτιση και αναθεώρηση των σχεδίων αξιολόγησης των προγραμμάτων ΕΚΤ+ και παρακολουθεί την πρόοδο της εφαρμογής τους σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΕ.
- Παρέχει οδηγίες για τη διενέργεια αξιολογήσεων, επεξεργάζεται τα πορίσματα και παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με την αναθεώρηση για τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+, σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΕ όπου απαιτείται.

- Εκπονεί ή μεριμνά για μελέτες και εμπειρογνωμοσύνες που αφορούν στην αξιολόγηση παρεμβάσεων ΕΚΤ+ στρατηγικού ή επιχειρησιακού χαρακτήρα. Για τον σκοπό αυτό συνεργάζεται και με αρμόδιες Υπηρεσίες Υπουργείων ή φορέων, όπου απαιτείται.
- Μεριμνά για την ποιότητα των αξιολογήσεων ΕΚΤ+ και για την αξιοποίηση των συμπερασμάτων τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΑΣ όταν απαιτηθεί.
- Μεριμνά για τη διάχυση των ευρημάτων των μελετών σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και τις Διαχειριστικές Αρχές, όπου απαιτείται.
- Συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αρμόδιες υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού με σκοπό τη συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων για την ενδιάμεση αξιολόγηση και την εκ των υστέρων αξιολόγηση.
- Αξιοποιεί την υπάρχουσα επιστημονική τεχνογνωσία και αποτιμά τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ+ για τη συγκέντρωση και ανάδειξη καλών πρακτικών. Για το σκοπό αυτό συνεργάζεται κυρίως με τις Διαχειριστικές Αρχές, Επιτελικές Δομές, Υπηρεσίες άλλων υπουργείων, αρμόδιες Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, τη ΜΟΔ Α.Ε.
- Στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης ΕΣΠΑ (ΕΥΣΣΑΕ) συντονίζει θεματικό δίκτυο Αξιολόγησης ΕΚΤ+ με σκοπό την ανάδειξη θεμάτων αξιολόγησης που αφορούν το ΕΚΤ + (μεθοδολογίες, διάχυση τεχνογνωσίας κ.λπ.).
- Τηρεί ηλεκτρονικό αρχείο μελετών αξιολόγησης παρεμβάσεων ΕΚΤ+, οι οποίες διενεργούνται από τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς.
- Εκπροσωπεί τη χώρα στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης (ESF Evaluation Partnership) της Γεν. Δ/σης Απασχόλησης Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μεριμνά για τη μεταφορά της σχετικής τεχνογνωσίας και τη διάχυση μεθοδολογικών εγγράφων και οδηγιών προς τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές των προγραμμάτων σε θέματα δεικτών και αξιολόγησης.
- Υποστηρίζει σε συνεργασία με τις άλλες Μονάδες της ΕΥΣΕΚΤ τη λειτουργία του θεματικού δικτύου «Συντονισμός Δράσεων ΕΚΤ+» της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4914/2022 ως προς το αντικείμενό της.
- Σχεδιάζει και υλοποιεί σεμινάρια και εργαστήρια για ζητήματα της αρμοδιότητάς της στις Διαχειριστικές Αρχές, Επιτελικές Δομές ή Δικαιούχους και συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη ΜΟΔ ΑΕ όπου κρίνεται απαραίτητο.
- Συμμετέχει σε εθνικά και ευρωπαϊκά δίκτυα, εταιρικές σχέσεις με Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς φορείς, αρμόδιες Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας, τεχνικές συναντήσεις, Ετήσιες Συναντήσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε εν γένει συνεργασίες με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και λοιπούς εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς.
- Συμβάλλει στην αξιολόγηση συνεργιών και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων ΕΚΤ+ των προγραμμάτων με δράσεις άλλων ενωσιακών μέσων σε συναφείς ή συμπληρωματικούς τομείς

πολιτικής, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 καθώς και με το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) όταν απαιτηθεί.

-Αξιολογεί, όταν απαιτηθεί, τις δράσεις του ΕΚΤ+ στο σκέλος ΕαSI του Κανονισμού ΕΚΤ+ και δύναται να αξιολογεί παρεμβάσεις στο εν λόγω σκέλος σε συνεργασία με τις αρμόδιες Μονάδες της ΕΥΣΕΚΤ.

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠΕΠ)

(ΥΑ 120240/12.12.2022, ΦΕΚ 6361/Β/15.12.2022)

Μονάδα Α': Περιφερειακής ανάπτυξης και περιφερειακών πολιτικών

-Παρακολουθεί τις αξιολογήσεις των ΠΕΠ και συνεργάζεται με τις λοιπές αρμόδιες μονάδες της ΕΑΣ για την αξιοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης και επεξεργάζεται και εισηγείται για θέματα που αφορούν τον σχεδιασμό των ΠΕΠ.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

(ΥΑ 87051/12.09.22, ΦΕΚ 4855/Β/14.9.22)

Μονάδα Α1: Προγραμματισμού και Αξιολόγησης ΕΠ και Οριζοντίων Θεμάτων

-Οργανώνει και παρακολουθεί τις αξιολογήσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικής Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.

-Καταρτίζει σχέδιο αξιολόγησης για το Πρόγραμμα ευθύνης της σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΑΣ και το υποβάλλει για έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης, το αργότερο ένα (1) έτος μετά την απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος.

-Διεξάγει τις αξιολογήσεις του Προγράμματος, σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης, και αξιοποιεί τα πορίσματά τους με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος.

-Δημοσιεύει τις αξιολογήσεις στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής.

-Συμμετέχει στις ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης επιδόσεων του Προγράμματος, που οργανώνονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1060, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης εφόσον απαιτείται. Παρέχει, το αργότερο ένα (1) μήνα πριν από τη συνεδρίαση επανεξέτασης, τις απαιτούμενες πληροφορίες στη βάση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων.

-Διενεργεί ενδιάμεση επανεξέταση του Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1060 και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2025, αξιολόγηση όσον αφορά στο αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 86 του ίδιου Κανονισμού.

Επιτροπή Παρακολούθησης Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα

(ΚΚΔ 1060/2021 (άρθρο 40), ΥΑ 5115/15.9.22, ΦΕΚ Β' 4922/21.9.22)

Σύμφωνα με το αρ. πρωτ. 73750/21.07.2022 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) με θέμα «Διαβίβαση προτύπων σχεδίων αποφάσεων για τη συγκρότηση των Επιτροπών Παρακολούθησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027» που εστάλη σε όλες τις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων και πιο συγκεκριμένα το σχέδιο συγκρότησης των Επιτροπών Παρακολούθησης των Περιφερειακών και Τομεακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας, η Επιτροπή Παρακολούθησης:

-εξετάζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί στη διεξαγωγή αξιολογήσεων, συνθέσεων αξιολογήσεων και την τυχόν συνέχεια που δόθηκε στα πορίσματα.

-εξετάζει και εγκρίνει το σχέδιο αξιολόγησης του προγράμματος και κάθε τροποποίησή του.

Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής των Αξιολογήσεων

Η εκπόνηση των αξιολογήσεων κατά την διάρκεια της υλοποίησης των Προγραμμάτων, το έργο και τα παραδοτέα των Συμβούλων Αξιολόγησης παρακολουθούνται από Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής που συγκροτούνται κυρίως από στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής. Για τον καλύτερο συντονισμό και την ομογενοποίηση του έργου (μεθοδολογίες, δείκτες κ.λ.π.) των αξιολογήσεων στις Επιτροπές αυτές συνιστάται να συμμετέχει και εκπρόσωπος της ΕΑΣ.

Δίκτυο Αξιολόγησης ΕΣΠΑ 2021-2027

Το Δίκτυο Αξιολόγησης συντονίζεται από την ΕΥΣΣΑΕ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ και συμμετέχουν εκπρόσωποι των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΥΣΠΕΠ, ΕΥΘΥΠΣ, ΕΥΚΕ-ΧΜ), εκπρόσωποι των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΤεΠ, ΠεΠ, Προγράμματα ΕΕΣ, Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας & Θάλασσας), εκπρόσωποι των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ των Υπουργείων ή άλλων υπηρεσιών τους, εκπρόσωποι των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού ΕΣΠΑ.

Στις συνεδριάσεις του Δικτύου προσκαλούνται να συμμετάσχουν (χωρίς να είναι μέλη του Δικτύου) εκπρόσωποι των αρμοδίων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ είναι δυνατό να συμμετέχουν επίσης (ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά) και ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, επιμελητήρια, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ερευνητικά κέντρα, παρατηρητήρια και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

Έργο του Δικτύου Αξιολόγησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 αποτελεί μεταξύ άλλων η διαβούλευση για τη διαμόρφωση ενός πλαισίου αρχών για τα θέματα αξιολόγησης, η διασφάλιση της τήρησης των κανονιστικών υποχρεώσεων σχετικά με την αξιολόγηση, η διασφάλιση της ομοιογένειας, της συνοχής και της συνέργειας των αξιολογήσεων, η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών σχετικά με την υλοποίηση των αξιολογήσεων και η επεξεργασία των ευρημάτων και των συστάσεων των αξιολογήσεων. Στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης ΕΣΠΑ, η ΕΥΣΕΚΤ συντονίζει θεματικό δίκτυο Αξιολόγησης ΕΚΤ+ με σκοπό την ανάδειξη θεμάτων αξιολόγησης που αφορούν το ΕΚΤ + (μεθοδολογίες, διάχυση τεχνογνωσίας κ.λπ.).

Συντονισμός

Ο συντονισμός της διαδικασίας κατάρτισης των Σχεδίων Αξιολόγησης, του σχεδιασμού και της εκπόνησης των αξιολογήσεων και της αξιοποίησης των συμπερασμάτων γίνεται από την ΕΥΣΣΑΕ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, στη βάση των αρμοδιοτήτων τους. Σκοπός είναι να διασφαλιστεί ότι η πληροφόρηση που παρέχεται από τις αξιολογήσεις είναι έγκαιρη, έγκυρη και αξιόπιστη, και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- κατευθύνσεις προς τα Προγράμματα σχετικά με το χρονοπρογραμματισμό και τις αξιολογήσεις που πρέπει γίνουν για να καλυφθούν οι απαιτήσεις των Κανονισμών, προκειμένου να εκπονηθούν αξιολογήσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στην αποτελεσματική υλοποίηση των προγραμμάτων,
- συντονισμό για την αξιολόγηση κοινών δράσεων των Προγραμμάτων σε οριζόντιο επίπεδο,
- ενιαίες κατευθύνσεις, προδιαγραφές και αξιολογικά ερωτήματα προς τα Προγράμματα, προκειμένου οι αξιολογήσεις για ομοειδείς δράσεις να εκπονηθούν με ενιαίο τρόπο και να παραχθούν συγκρίσιμα συμπεράσματα (π.χ. δράσεις ΕΚΤ+, χωρικών στρατηγικών, έξυπνης εξειδίκευσης κλπ), συμπεριλαμβανομένης και της σύνταξης κοινών προδιαγραφών στα τεύχη προκήρυξης των επιμέρους αξιολογήσεων,
- κατευθύνσεις για ενιαία αντιμετώπιση θεμάτων προκειμένου να μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα σε εθνικό επίπεδο (π.χ. επίπεδο Στόχου Πολιτικής/ ειδικού στόχου, συνέργειες Ταμείων και λοιπών χρηματοδοτικών μέσων κλπ),
- επισκόπηση των υποβληθέντων Σχεδίων Αξιολόγησης για ομογενοποίηση των αποτελεσμάτων/ συμπερασμάτων,
- ενέργειες για την εξασφάλιση της πληροφορίας που είναι απαραίτητη σε κάθε αξιολόγηση.

Ο συντονισμός του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της διάχυσης των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων διασφαλίζεται και στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης.

3.2 Ρόλος εταίρων και εμπλεκόμενων μερών

Η συμμετοχή των εταίρων στη διαμόρφωση, αναθεώρηση και υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης διασφαλίζεται με τη συμμετοχή τους και το ρόλο τους στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Η Διαχειριστική Αρχή υποβάλλει το αρχικό Σχέδιο Αξιολόγησης και κάθε αναθεώρησή του στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για παρατηρήσεις και σχόλια, δίνοντας εύλογο χρονικό διάστημα για να ενεργοποιηθεί η διαδικασία της διαβούλευσης με τα επιμέρους εμπλεκόμενα μέρη.

Η συμμετοχή των λοιπών εμπλεκόμενων μερών, διασφαλίζεται κατά το στάδιο κατάρτισης, αναθεώρησης και υλοποίησης των Σχεδίων Αξιολόγησης από τους ίδιους τους εταίρους της Επιτροπής Παρακολούθησης, οι οποίοι θα πρέπει να ενεργοποιήσουν το δίκτυο επικοινωνίας με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς που εκπροσωπούν.

Πιο συγκεκριμένα, η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη χρήση των αξιολογήσεων μπορεί να διασφαλίζεται μέσα από:

- Συμμετοχή τους στον προγραμματισμό μέσω της Επιτροπής Παρακολούθησης
- Άτυπες συζητήσεις ή /και διαβούλευση στο χρονικό περιθώριο που προβλέπεται από τον κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής παρακολούθησης
- Εξηγώντας τα οφέλη από τη χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη σχολιάζουν τα αποτελέσματα των εν εξελίξει αξιολογήσεων
- Οργάνωση ομάδων εστίασης, ερευνών, δημοσκοπήσεων, ανατροφοδότησης σχετικά με τα αποτελέσματα
(δικαιούχοι, διαχειριστική αρχή)
- Ομάδα εργασίας για τη διαχείριση των αξιολογήσεων (σχεδιασμός και διενέργεια αξιολογήσεων)

(Πηγή: Δίκτυο Αξιολόγησης Γεν. Δ/σης Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, συνεδρίαση 30.11.22)

Με τον όρο "εμπλεκόμενα μέρη" (stakeholders) εννοούνται τα «άτομα ή ομάδες ατόμων ή ακόμα και ιδρύματα, τα οποία έχουν άμεσα ή έμμεσα, υλικά ή όχι συμφέροντα στον τομέα που αξιολογείται». Ο παραπάνω ορισμός βοηθά στον προσδιορισμό των φορέων, σύμφωνα με πέντε ομάδες κριτηρίων σε επίπεδα όπως αυτό της λειτουργίας του φορέα (στρατηγικό, επιχειρησιακό), το γεωγραφικό (τοπικό, περιφερειακό, κλπ), το επίπεδο συμμετοχής του στη διαμόρφωση πολιτικής, την οικονομική του δύναμη, κ.α.

3.3 Ανεξαρτησία αξιολογητών

Οι αξιολογήσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αξιολόγησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» εκπονούνται κυρίως από εξωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι θα πρέπει με αμερόληπτο τρόπο να κάνουν εκτιμήσεις στη βάση ενδείξεων και αξιόπιστων δεδομένων, με βάση την αρχή της ανεξαρτησίας, χωρίς αφενός να υφίστανται εξωτερικές παρεμβάσεις και επιρροές και αφετέρου να μην περιορίζεται η ατομική ελευθερία έκφρασής τους. Παράλληλα, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα όσον αφορά στη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων από πλευράς του αξιολογητή πριν την εκπόνηση κάθε αξιολόγησης.

Η εκπόνηση αξιολογήσεων από εμπειρογνώμονες λειτουργικά ανεξάρτητους από τις αρχές που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση των Προγραμμάτων επιτυγχάνεται μέσω σαφών ορίων ευθυνών ή οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων που διασφαλίζουν το σαφή διαχωρισμό των εμπλεκόμενων στη διαδικασία αξιολόγησης και των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση του προγράμματος.

3.4 Πρόγραμμα Κατάρτισης

Τα στελέχη της ΕΥΔ του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα καταρτίζονται διαρκώς σε θέματα αναθέσεων και συμβάσεων. Επίσης συμμετέχουν σε ημερίδες και σεμινάρια που οργανώνονται από την ΕΑΣ, την Ελληνική Εταιρεία Αξιολόγησης ή/και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε θέματα αξιολογήσεων. Θα εξετασθούν τυχόν περαιτέρω ανάγκες κατάρτισης των αρμόδιων στελεχών της Μονάδας Α1 Προγραμματισμού, Αξιολόγησης και Οριζόντιων Θεμάτων π.χ. σε βάσεις δεδομένων, δειγματοληψία, στατιστική ανάλυση κλπ.

3.5 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων

Η χρήση και διάχυση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων ενδυναμώνει τόσο την ανεξαρτησία των αξιολογήσεων όσο και τη διαμόρφωση συστάσεων για την παραγωγή πολιτικής ή την αναθεώρηση του Προγράμματος.

Ένα βασικό βήμα είναι η τυποποίηση των ομάδων/χρηστών της αξιολόγησης προς τους οποίους θα κατευθυνθεί η διάχυση της πληροφόρησης, καθώς και των εξειδικευμένων προϊόντων και δράσεων ανά ομάδα και ανά αξιολόγηση όποτε κρίνονται αναγκαία για τον σκοπό αυτό (π.χ. περίληψη με εστίαση στις ανάγκες της κάθε ομάδας χρηστών, παρουσιάσεις, φυλλάδια κλπ.).

Η διάδοση στοχεύει στο σύνολο των συμμετεχόντων στο οικοσύστημα της αξιολόγησης (βλ. ενότητα 3.1) ενώ η αξιοποίηση σε αυτούς που έχουν την ευθύνη της λήψης απόφασης.

Η διάδοση των αποτελεσμάτων συνήθως πραγματοποιείται σε πολλαπλά επίπεδα:

- στην Ειδική Γραμματεία ΕΤΠΑ και ΤΣ, με αποστολή της έκθεσης, ώστε να υποστηρίξει τη λήψη απόφασης για μέτρα που πρέπει να υιοθετηθούν
- στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αρμόδιες Γενικές Διευθύνσεις της (ειδικότερα) η ενημέρωση θα πραγματοποιηθεί από την ΕΥΔ μέσα από την SFC (ως συνημμένο αρχείο) ώστε να υποστηρίξει την περιφερόμενη αλλαγή στη βάση τεκμηρίωσης των αιτιών που οδηγούν σε αυτήν και να στηρίξει τη σχετική λήψη απόφασης
- στους εταίρους (μέλη Επιτροπής Παρακολούθησης) του Προγράμματος, η ενημέρωση γίνεται από την ΕΥΔ με ανάρτηση της επιτελικής σύνοψης στον ΔΙΑΥΛΟ και παρουσίαση/συζήτηση στην επόμενη Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης, ενεργοποιώντας ταυτόχρονα και ένα δίκτυο επικοινωνίας με τους βασικούς φορείς/ ομάδες που εκπροσωπούν
- στα αρμόδια στελέχη της ΕΥΔ, η ενημέρωση αφορά τόσο τα συμπεράσματα όσο και την προετοιμασία των αξιολογήσεων και τη διασφάλιση των δεδομένων
- στους ενδιαμέσους φορείς, διαχειριστές χρηματοδοτικών μέσων ή/και βασικούς δικαιούχους, η ενημέρωση των βασικών ευρημάτων που τους αφορούν σε αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα καθώς και σε προτάσεις για τη βέλτιστη ωρίμανση και υλοποίηση των έργων, στη βάση διόρθωσης αστοχιών και καθυστερήσεων, θα πραγματοποιηθεί διακριτά
- στους πολίτες και τις βασικές ομάδες γενικών χρηστών, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα γίνει σε γενικό επίπεδο μέσω ανάρτησης της επιτελικής σύνοψης κάθε αξιολόγησης (σε ελληνικά και αγγλικά) στο site του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη, <https://21-27.antagonistikotita.gr/e-bibliothiki/>

Για την επιτυχή δημοσιοποίηση των συμπερασμάτων της αξιολόγησης θα αξιοποιηθούν παράλληλα τα ακόλουθα εργαλεία:

- **Δίκτυο Αξιολόγησης**, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται η παρακολούθηση των βημάτων που αφορούν στην εκπόνηση της αξιολόγησης όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και η διάχυση των πορισμάτων της αξιολόγησης μεταξύ των συμμετεχόντων.
- **Εσωτερική διαδικτυακή πλατφόρμα ΔΙΑΥΛΟΣ**, μέσω της οποίας γίνεται η ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης για τις αξιολογήσεις και τα αποτελέσματά τους με βάση τα θέματα αρμοδιότητάς τους.
- **Ιστοσελίδα Προγράμματος**, όπου αναρτώνται από την ΕΥΔ, οι επιτελικές συνόψεις της αξιολόγησης σε απλή γλώσσα, στα ελληνικά και στα αγγλικά.

- Δυνητικά η ΕΥΔ μπορεί να επιλέξει δημόσια ή κλειστή παρουσίαση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης εφόσον το κρίνει σκόπιμο για ειδικές ομάδες χρηστών.

3.6 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας

Η ποιότητα κάθε αξιολόγησης εξασφαλίζεται τόσο κατά τη σύνταξη των τευχών προκήρυξης κάθε αξιολόγησης όσο και κατά την παραλαβή των παραδοτέων κάθε αξιολόγησης.

Στην πρώτη περίπτωση, είναι αναγκαίο να εξειδικεύονται κατάλληλα τα κριτήρια επιλογής των αναδόχων ανάλογα με τις ανάγκες και το είδος κατά τη σύνταξη των όρων της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης. Αναλυτικές προϋποθέσεις συμμετοχής και κριτήρια επιλογής περιγράφονται στους όρους των προκηρύξεων βάσει οδηγιών της ΕΑΣ και σύμφωνα με το Ν.4412/8-8-2016 και τις υπόλοιπες σχετικές διατάξεις, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Επιπλέον είναι αναγκαίο να τίθενται οι ελάχιστες προϋποθέσεις διασφάλισης ποιότητας των παραδοτέων κάθε αξιολόγησης για την υποστήριξη του έργου των επιτροπών παρακολούθησης και παραλαβής των αξιολογήσεων. Τα κριτήρια αυτά μπορεί ενδεικτικά να αφορούν στην αξιοπιστία των δεδομένων, στην επάρκεια αντιμετώπισης των απαιτήσεων της αξιολόγησης, στην αντικειμενικότητα των συμπερασμάτων και στη χρησιμότητα των συστάσεων.

Όπως αναφέρθηκε και στην ενότητα 3.3 ιδιαίτερη μέριμνα δίνεται στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των αξιολογητών, στην αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων και στην ελεύθερη διατύπωση των απόψεων.

4. Αξιολογήσεις

Στην ενότητα 4.1 παρατίθεται συνοπτικός πίνακας όλων των αξιολογήσεων που σχεδιάζεται να πραγματοποιηθούν για το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» (Πίνακας 1) και ακολουθούν στην ενότητα 4.2 αναλυτικοί πίνακες (δελτία ταυτότητας) για κάθε επιμέρους αξιολόγηση (Πίνακες 2).

ΜΕΡΟΣ Α: Σύνοψη και χρονοπρογραμματισμός αξιολογήσεων

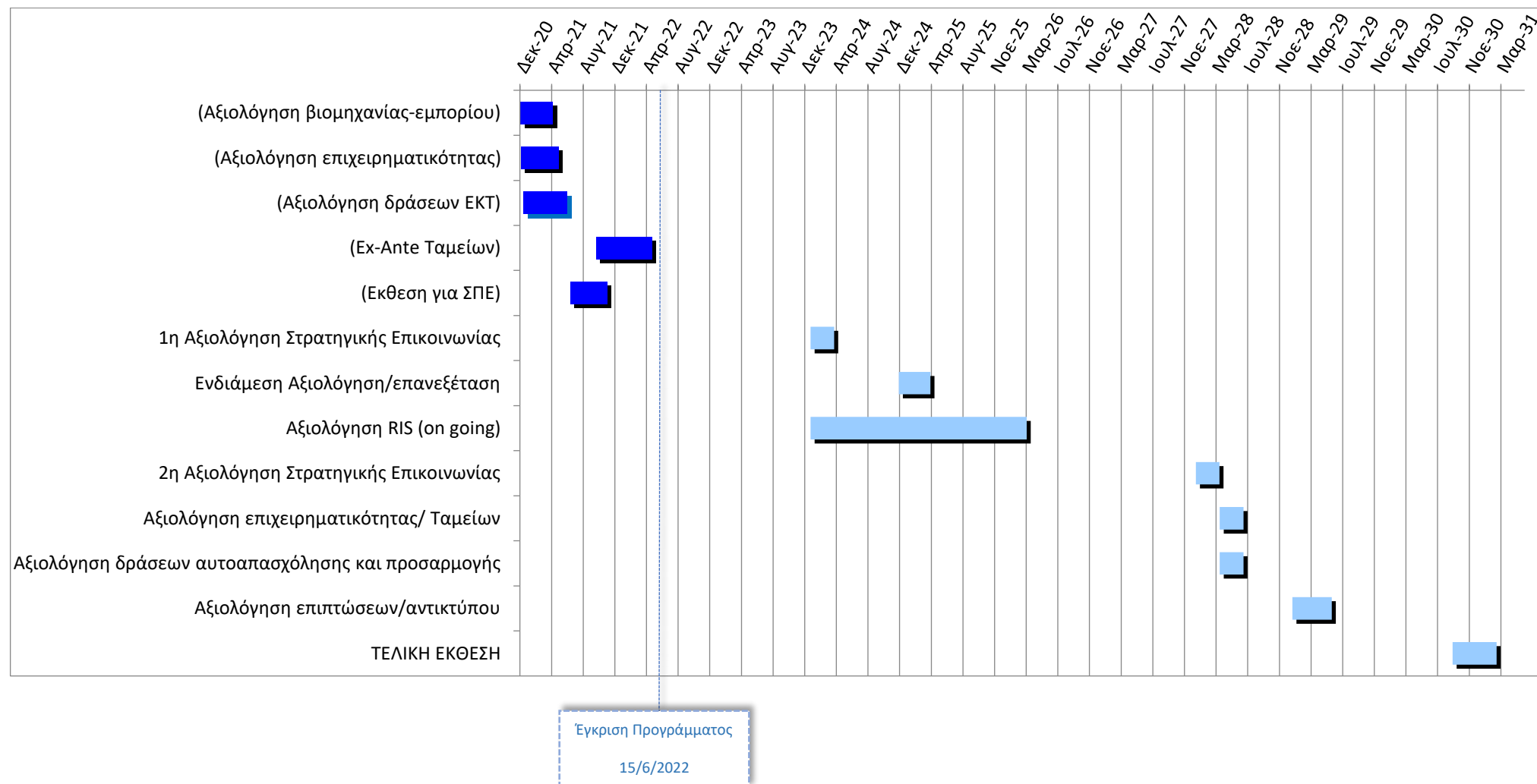
4.1 Συνοπτικός πίνακας Αξιολογήσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Συνοπτικός πίνακας αξιολογήσεων Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

A/A	Τίτλος	ΗΜ/ΝΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜ/ΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ (χωρίς ΦΠΑ)
1	Αξιολόγηση υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας (1 ^η)	Α' τρίμηνο 2024	Μάρτιος 2024	30.000 €
2	Ενδιάμεση Αξιολόγηση Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα	Δεκ.2024 - Φεβρ. 2025	Φεβρ. 2025	60.000 €
3	Αξιολόγηση της συνεισφοράς του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» στην Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (on going)	Ιαν. 2024- Μαρτ.2026	Μάρτιος 2026	200.000 €
4	Αξιολόγηση υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας (2 ^η)	Α' τρίμηνο 2028	Μάρτιος 2028	50.000 €
5	Αξιολόγηση δράσεων ενίσχυσης επιχειρηματικότητας/ Ταμείων	Β' τρίμηνο 2028	Ιούνιος 2028	60.000 €
6	Αξιολόγηση δράσεων ανθρώπινου δυναμικού στο Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα"	Β' τρίμηνο 2028	Ιούνιος 2028	50.000 €
7	Αξιολόγηση επιπτώσεων της στρατηγικής του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, συνολική αποτίμηση και έκθεση σύνθεσης ευρημάτων αξιολογήσεων	Ιαν.-Μάιος 2029	Μάιος 2029	120.000 €
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ				570.000 €

4.2 Χρονοδιάγραμμα Αξιολογήσεων

Στο ακόλουθο χρονοδιάγραμμα συμπεριλαμβάνονται και οι αξιολογήσεις που ελήφθησαν υπόψιν κατά τον Σχεδιασμό του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» όπως περιγράφονται στην Ενότητα 2.2 (Υφιστάμενες Αξιολογήσεις):

ΜΕΡΟΣ Β: Ανάλυση αξιολογήσεων

Για κάθε αξιολόγηση που περιλαμβάνεται στον συνοπτικό Πίνακα 1 (ενότητα 4.1) ακολουθεί αναλυτικό Δελτίο Ταυτότητας (Πίνακες 2).

ΠΙΝΑΚΕΣ 2: Δελτία Ταυτότητας Αξιολογήσεων Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

α/α - Τίτλος αξιολόγησης	1. Αξιολόγηση υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας (1η)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της μελέτης αποτελεί η αξιολόγηση των ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» που έχουν υλοποιηθεί στην αρχική του φάση και διατύπωση προτάσεων για επόμενες ενέργειες και τη βελτίωση της Στρατηγικής Επικοινωνίας.
Περιεχόμενο	Αναμένεται να αξιολογηθεί η τρέχουσα κατάσταση αναφορικά με τους ειδικούς επικοινωνιακούς στόχους που ορίζει η Στρατηγική επικοινωνίας του προγράμματος όπως εγκρίθηκε από την ΕΕ με το Πρόγραμμα (15/6/2022).
Κριτήριο αξιολόγησης	Βαθμός αναγνωρισιμότητας Προγράμματος και επιμέρους Δράσεων, βαθμός αποτελεσματικότητας ενεργειών ενημέρωσης και προβολής του Προγράμματος και του ρόλου της ΕΕ
Ερωτήματα αξιολόγησης	- Αναγνωσιμότητα ΕΣΠΑ 2021-2027, Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, δράσεων, ρόλου Ευρωπαϊκής Ένωσης - Βαθμός επίγνωσης/κατανόησης στόχων Προγράμματος και επιμέρους δράσεων του - Πηγές πληροφόρησης για το Πρόγραμμα και τις δράσεις του - Επάρκεια ενημέρωσης -Ενεργοποίηση δυνητικών δικαιούχων για συμμετοχή στο Πρόγραμμα - Αντιλαμβανόμενο όφελος από συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα έργα Προσδιορισμός δεικτών επιπτώσεων: θετική άποψη για το Πρόγραμμα & τη συμβολή της ΕΕ βαθμός εμπιστοσύνης στις εθνικές/ευρωπαϊκές αρχές
Μέθοδος	Ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες Έρευνα πεδίου προς τα κοινά – στόχους του Προγράμματος (ενδεικτικά: συνεντεύξεις με ΕΦ ή/και πολλαπλασιαστές πληροφόρησης, ερωτηματολόγια, αξιολόγηση εργαλείων πληροφόρησης και επικοινωνίας κ.α.).
Δεδομένα	Στοιχεία ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας: ιστοσελίδα Προγράμματος, λογαριασμοί κοινωνικών δικτύων, Γραφείο Πληροφόρησης Κοινού, άλλες ενέργειες επικοινωνίας. Δείκτες υλοποίησης: Αριθμός infographics, συνόψεις, media kits, videos, direct mails, αριθμός εκδηλώσεων, συμμετεχόντων, αριθμός αναρτήσεων κοινωνικών δικτύων, αριθμός emails, κλήσεων, επισκέψεων Γραφείου Πληροφόρησης Δείκτες αποτελέσματος: social media engagement (shares, likes, comments, αναφορές hashtag), στατιστική παρακολούθηση ιστοσελίδας (επισκέψεις, downloads, εγγραφές newsletter, διάρκεια σύνδεσης)
Τρόπος διεξαγωγής	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή
Εκτιμώμενη Διάρκεια	Α' τρίμηνο 2024
Εκτιμώμενος π/υ	30.000 € (πλέον ΦΠΑ)
Συμπεράσματα	-

α/α-Τίτλος αξιολόγησης	2.Ενδιάμεση Αξιολόγηση Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»
Αντικείμενο αξιολόγησης	Ανάλυση της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος ανά προτεραιότητα και ειδικό στόχο με βάση τα ενταγμένα και προγραμματισμένα έργα (πρόσκληση και εξειδίκευση). Εξέταση οριζόντιων θεμάτων, προσδιορισμός τιμών δεικτών που έχουν επιτευχθεί, εκτίμηση καταλληλότητας και πορείας πλαισίου επίδοσης, διερεύνηση μοναδιαίου κόστους ανά δράση. Επανεξέταση των στόχων του Προγράμματος, πρόταση αναθεώρησης και επίδοσης του ποσού ευελιξίας.
Περιεχόμενο	Η ενδιάμεση αξιολόγηση θα εξετάσει την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος σε σχέση με τους στόχους αυτού και τις πολιτικές που κλήθηκε να ενισχύσει: υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ), εναρμόνιση με πολιτικές της ΕΕ για ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό, αύξηση της παραγωγικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης, ενίσχυση των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας, κλπ. Ειδικά για τη συμβολή στην ΕΣΕΕ θα ακολουθηθεί και πιο εξειδικευμένη αξιολόγηση
Κριτήριο αξιολόγησης	-Καταλληλότητα, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και συνάφεια των επιλεγμένων δράσεων σε σχέση με τον εγκεκριμένο Πρόγραμμα -Καταλληλότητα δεικτών και επάρκεια δεδομένων
Ερωτήματα αξιολόγησης	-Είναι οι επιλεγμένες δράσεις κατάλληλες και επαρκείς για να καλύψουν τους στόχους πολιτικής του Προγράμματος; -Συμβάλλουν στους δείκτες εκροής και αποτελέσματος του Προγράμματος; -Εντοπίζονται αστοχίες; -Υπήρξαν αλλαγές στο περιβάλλον και στις ανάγκες της αγοράς; -Υπήρξαν αλλαγές στους ευρωπαϊκούς και εθνικούς στόχους πολιτικής;
Μέθοδος	Συλλογή δεδομένων υλοποίησης, ποσοτική ανάλυση αυτών & εξαγωγή συμπερασμάτων βάσει ανάλυσης λογικού πλαισίου
Δεδομένα	-Η αξιολόγηση θα αντλήσει δεδομένα κυρίως από το ΟΠΣ ΕΣΠΑ, το ΟΠΣΚΕ (δεδομένα και δείκτες εκροής και αποτελέσματος ενταγμένων έργων και προσκλήσεων) καθώς και τα στοιχεία εξειδίκευσης δράσεων που πρόκειται να ενεργοποιηθούν -Στοιχεία από την αξιολόγηση με α/α 3 για τη συμβολή στην ΕΣΕΕ
Τρόπος διεξαγωγής	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή
Εκτιμώμενη Διάρκεια	Δεκ.2024 -Φεβρ. 2025 (έως 31/3/2025 βάσει άρθρου 18, ΚΚΔ)
Εκτιμώμενος π/υ	60.000 ευρώ (πλέον ΦΠΑ)
Συμπεράσματα	-

α/α-Τίτλος αξιολόγησης	3. Αξιολόγηση της συνεισφοράς του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027» στην Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της μελέτης αποτελεί η αξιολόγηση της συνεισφοράς του προγράμματος Ανταγωνιστικότητα 2021-2027 στην ΕΣΕΕ, με στόχο να αποτελέσει εισροή στην λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με τις δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση θα καλύψει τις ανάγκες λήψης αποφάσεων από την ΕΥΔ του προγράμματος Ανταγωνιστικότητα. Συνδέεται με την στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, η οποία υποστηρίζεται στο Πρόγραμμα κυρίως με δράσεις στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 1/ΕΤΠΑ. Το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα αποτελεί βασικό εργαλείο εξυπηρέτησης της ΕΣΕΕ μέσω της 1ης Προτεραιότητας του και προβλέπει ότι οι 8 τομείς της ΕΣΕΕ θα υποστηριχθούν παράλληλα με δράσεις επιχειρηματικής στήριξης της 2ης Προτεραιότητας. Η μελέτη θα καλύψει το σύνολο των ειδικών στόχων του προγράμματος, με εστίαση στους 1i, 1iii, 1iv του ΕΤΠΑ. Η διάσταση της RIS απαιτείται να μελετηθεί - αξιολογηθεί επαρκώς στο υφιστάμενο πρόγραμμα το οποίο είναι και ο σημαντικότερος συνεισφορέας της. Επίσης, κατά το σχεδιασμό του αποτέλεσε ένα από τα κυριότερα ζητήματα διαπραγμάτευσης και ως εκ τούτου είναι αναγκαίο να αποτιμάται συστηματικά, ώστε να τροφοδοτείται η ΕΥΔ, η Επιτροπή Παρακολούθησης με σχετικές αναλύσεις. Ενδέχεται να χρειασθεί η εκ νέου αξιολόγηση της συμβολής στην ΕΣΕΕ και τα έτη 2027-2028.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα, Συνάφεια, Συνοχή, Προστιθέμενη αξία, Επίπτωση
Ερωτήματα αξιολόγησης	Πώς και σε ποιο βαθμό έχει συνεισφέρει το πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα στους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) 2021-2027; Ποια διδάγματα παρέχει η υλοποίηση του Προγράμματος, κυρίως ως προς την περαιτέρω στήριξη σχετικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο της περιόδου 2021-2027;
Μέθοδος	Βιβλιογραφική έρευνα - έρευνα γραφείου για συλλογή και ανάλυση στοιχείων από δευτερογενείς πηγές, ανάλυση των διαθέσιμων διοικητικών δεδομένων, έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίου, διενέργεια συναντήσεων ομάδων εστίασης.
Δεδομένα	Η αξιολόγηση θα αντλήσει δεδομένα κυρίως από το ΟΠΣ ΕΣΠΑ, το ΟΠΣΚΕ, το Πληροφοριακό σύστημα της ΕΣΕΕ, δείκτες πλαισίου καινοτομίας / επίσημες στατιστικές, καθώς και στοιχεία από έρευνα πεδίου σε εμπλεκόμενους φορείς, δικαιούχους κλπ. Οι σχετικοί με την αξιολόγηση δείκτες του προγράμματος είναι κυρίως οι δείκτες εκρών και αποτελέσματος που εμπίπτουν στους ειδικούς στόχους 1.i και 1.iv του Στόχου Πολιτικής 1/ΕΤΠΑ. (κωδ. RCO 1,2,3,5,6,7,8,10,101, RCR 1,2,3,5,6,8,98,102).
Τρόπος διεξαγωγής	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή
Εκτιμώμενη Διάρκεια	Ιαν. 2024 - Μαρτ.2026 (on going αξιολόγηση)
Εκτιμώμενος π/υ	200.000 ευρώ (πλέον ΦΠΑ)
Συμπεράσματα	-

α/α - Τίτλος αξιολόγησης	4. Αξιολόγηση υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας (2η)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της μελέτης αποτελεί η ανακεφαλαιωτική αξιολόγηση του συνόλου των ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και διατύπωση προτάσεων για επόμενες ενέργειες και τη βελτίωση της Στρατηγικής Επικοινωνίας
Περιεχόμενο	Η Αξιολόγηση συνδέεται με τη Στρατηγική Επικοινωνίας του Προγράμματος όπως θα έχει διαμορφωθεί μετά και την 1 ^η σχετική αξιολόγηση το 2024 (βλ. α/α 1). Αναμένεται να αξιολογηθεί σε σύγκριση με την 1 ^η έρευνα η προβολή και η αναγνωρισιμότητα της πολιτικής και των παρεμβάσεων του Προγράμματος, του ρόλου των Ταμείων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα ενεργειών Επικοινωνίας Προβολή και αναγνωρισιμότητα του Προγράμματος και του ρόλου της ΕΕ
Ερωτήματα αξιολόγησης	- Αναγνωρισιμότητα ΕΣΠΑ 2021-2027, Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, δράσεων, ρόλου Ευρωπαϊκής Ένωσης - Βαθμός επίγνωσης/κατανόησης στόχων Προγράμματος και επιμέρους δράσεων του - Πηγές πληροφόρησης για το Πρόγραμμα και τις δράσεις του - Επάρκεια ενημέρωσης - Ενεργοποίηση δυνητικών δικαιούχων για συμμετοχή στο Πρόγραμμα - Αντιλαμβανόμενο όφελος από συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα έργα Προσδιορισμός δεικτών επιπτώσεων: θετική άποψη για το Πρόγραμμα & τη συμβολή της ΕΕ βαθμός εμπιστοσύνης στις εθνικές/ευρωπαϊκές αρχές
Μέθοδος	Ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες Συνεντεύξεις με ΕΦ ή/και πολλαπλασιαστές πληροφόρησης Ανάλυση για την αποτίμηση των ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας, την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής Επικοινωνίας και τον προσδιορισμό της αναγνωρισιμότητας, βαθμό ικανοποίησης χρηστών Γραφείου Πληροφόρησης (ongoing web survey -ανοιχτές/ κλειστές ερωτήσεις), βαθμό ικανοποίησης από εκδηλώσεις
Δεδομένα	Στοιχεία ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας: ιστοσελίδα Προγράμματος, λογαριασμοί κοινωνικών δικτύων, Γραφείο Πληροφόρησης Κοινού, άλλες ενέργειες επικοινωνίας. Δείκτες υλοποίησης: Αριθμός infographics, συνόψεις, media kits, videos, direct mails, αριθμός εκδηλώσεων, συμμετεχόντων, αριθμός αναρτήσεων κοινωνικών δικτύων, αριθμός emails, κλήσεων, επισκέψεων Γραφείου Πληροφόρησης Δείκτες αποτελέσματος: social media engagement (shares, likes, comments, αναφορές hashtag), στατιστική παρακολούθηση ιστοσελίδας (επισκέψεις, downloads, εγγραφές newsletter, διάρκεια σύνδεσης)
Τρόπος διεξαγωγής	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή
Εκτιμώμενη Διάρκεια	Α' τρίμηνο 2028
Εκτιμώμενος π/υ	50.000 € (πλέον ΦΠΑ)
Συμπεράσματα	-

α/α - Τίτλος αξιολόγησης	5. Αξιολόγηση δράσεων ενίσχυσης επιχειρηματικότητας και χρηματοδοτικών μέσων (Ταμείων)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αξιολόγηση της εφαρμογής δράσεων επιχειρηματικότητας του Προγράμματος, συμβολή στους στόχους και ανάδειξη προβλημάτων και καλών πρακτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση θα εξετάσει τη συμβολή και τον αντίκτυπο των δράσεων ενίσχυσης επιχειρηματικότητας (συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μέσων) του Προγράμματος, καταγράφοντας και τη συμβολή τους στην καινοτομία, στη βιώσιμη ανάπτυξη, στη ψηφιακή μετάβαση, στην απασχόληση, λαμβάνοντας υπόψη και την περιφερειακή διάσταση
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, βιωσιμότητα, καταλληλότητα, συνάφεια & προστιθέμενη αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	-Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί; -Ποιοι είναι οι λόγοι επίτευξης και μη επίτευξης των τεθέντων στόχων; -Σε ποιο βαθμό οι δράσεις ικανοποίησαν τις ανάγκες των επιχειρήσεων; -Σε ποιο βαθμό οι δράσεις λειτούργησαν κατά τρόπο αποτελεσματικό σε σχέση με το κόστος; -Σε ποιο βαθμό ήταν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός κατάλληλος για την υλοποίηση των δράσεων; -Πώς θα αξιοποιηθούν από τις επιχειρήσεις τα οφέλη που παράχθηκαν από την παρέμβαση και μετά την λήξη της χρηματοδότησης; -Καταγραφή αναγκών ΜΜΕ ανάλογα με είδος, χωροθέτηση κλπ -Καταγραφή θεμάτων υλοποίησης -Ανάδειξη καλών πρακτικών
Μέθοδος	Στατιστική ανάλυση δεδομένων έργων επιχειρηματικότητας και στοιχείων αγοράς/ Συνεντεύξεις με φορείς σχεδιασμού & υλοποίησης, έρευνες πεδίου (σε επιλεγμένες δράσεις)
Δεδομένα	Στοιχεία ΟΠΣ/ ΟΠΣΚΕ/ΕΦ ενταγμένων έργων Προγράμματος Δεδομένα ΕΛΣΤΑΤ, EUROSTAT, IOBE κλπ.
Τρόπος διεξαγωγής	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή
Εκτιμώμενη Διάρκεια	Α' τρίμηνο 2028
Εκτιμώμενος π/υ	60.000 ευρώ (πλέον ΦΠΑ)
Συμπεράσματα	-

α/α-Τίτλος αξιολόγησης	6. Αξιολόγηση δράσεων ανθρώπινου δυναμικού στο Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα"
Αντικείμενο αξιολόγησης	Ποιοτική & ποσοτική αποτίμηση πολιτικών και παρεμβάσεων του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 στο πλαίσιο των ειδικών στόχων 4α και 4δ του ΕΚΤ+
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση θα εξετάσει τη συμβολή και τον αντίκτυπο των δράσεων για το ανθρώπινο δυναμικό διερευνώντας το βαθμό αξιοποίησης κινήτρων για ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης καθώς και την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων στις αλλαγές. Συνδέεται με τις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και τη Στρατηγική για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και τη διασύνδεσή του με την αγορά εργασίας
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα, Συνάφεια, Συνοχή, Αποδοτικότητα, Επιπτώσεις
Ερωτήματα αξιολόγησης	<u>Δράσεις Αυτοαπασχόλησης/επιχειρηματικότητας</u> - Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί; - Ποιοι είναι οι λόγοι επίτευξης και μη επίτευξης των τεθέντων στόχων; - Σε ποιο βαθμό οι δράσεις ικανοποίησαν τις ανάγκες των δικαιούχων που είχαν επιλεγεί; - Σε ποιο βαθμό οι δράσεις λειτούργησαν κατά τρόπο αποτελεσματικό σε σχέση με το κόστος; - Σε ποιο βαθμό ήταν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός κατάλληλος για την υλοποίηση των δράσεων; - Με ποιον τρόπο επικοινωνήθηκαν οι παρεμβάσεις στο ευρύ κοινό και πώς αυτό συνέβαλε στην αποδοχή τους και στη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου; - Πώς θα αξιοποιηθούν από τις επιχειρήσεις τα οφέλη που παράχθηκαν από την παρέμβαση και μετά την λήξη της χρηματοδότησης; - Αναδείχθηκαν τυχόν καλές πρακτικές; <u>Δράσεις κατάρτισης – πιστοποίησης – προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων</u> - Οι παρεμβάσεις αντιμετωπίζουν τις σημαντικότερες ανάγκες των επιχειρήσεων και των εργαζομένων με βάση τους στόχους και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί; - Ο τρόπος σχεδιασμού των δράσεων ήταν κατάλληλος για να ενεργοποιήσει ικανοποιητικά τους αποδέκτες; - Ποιοι είναι οι λόγοι επίτευξης ή μη επίτευξης των τεθέντων στόχων; - Σε ποιο βαθμό αποκομίστηκαν οφέλη από τους εργαζόμενους που ενισχύουν την ικανότητα προσαρμογής τους σε αλλαγές; - Σε ποιο βαθμό οι αλλαγές που παρατηρήθηκαν σε κλάδους και επιχειρήσεις (αναμενόμενες και μη) μπορούν να αποδοθούν στις συγκεκριμένες παρεμβάσεις και τι θα είχε συμβεί αν δεν είχαν γίνει οι παρεμβάσεις αυτές; - Υπάρχουν τυχόν ανεπιθύμητες επιπτώσεις; - Ποιοι μηχανισμοί συνέβαλαν στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και επιπτώσεων; Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά και το πλαίσιο λειτουργίας αυτών των μηχανισμών; - Θα διατηρηθούν τα οφέλη που παράχθηκαν από τις παρεμβάσεις και μετά τη λήξη της χρηματοδότησης; - ο Πώς θα αξιοποιηθούν από τους εργαζόμενους τα οφέλη που παράχθηκαν από τις παρεμβάσεις και μετά την λήξη της χρηματοδότησης;

	○ Πώς θα αξιοποιηθούν από τις επιχειρήσεις τα οφέλη που παράχθηκαν από την παρέμβαση και μετά την λήξη της χρηματοδότησης; ○ Πώς θα αξιοποιηθούν από stakeholders και επιχειρήσεις τα οφέλη που παράχθηκαν από τις παρεμβάσεις και μετά την λήξη της χρηματοδότησης; - Με ποιον τρόπο επικοινωνήθηκαν οι παρεμβάσεις στο ευρύ κοινό και πως αυτό συνέβαλε στην αποδοχή τους και στη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου; - Αναδείχθηκαν τυχόν καλές πρακτικές;
Μέθοδος	Theory based analysis, στατιστική ανάλυση δεδομένων, συνεντεύξεις/έρευνες πεδίου με θεσμικούς φορείς, κοινωνικούς εταίρους, δικαιούχους & επιχειρήσεις
Δεδομένα	Η αξιολόγηση θα αντλήσει δεδομένα ενταγμένων έργων κυρίως από το ΟΠΣ/ ΟΠΣΚΕ. Οι σχετικοί με την αξιολόγηση δείκτες του προγράμματος είναι κυρίως οι δείκτες εκροών και αποτελέσματος που εμπίπτουν στους ειδικούς στόχους 4α και 4δ του Στόχου Πολιτικής 4/ΕΚΤ+ (EECO05, EECO19, PSO472, PSR791, EECR03, PSR473, PSR472).
Τρόπος διεξαγωγής	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή
Εκτιμώμενη Διάρκεια	Β' τρίμηνο 2028
Εκτιμώμενος π/υ	50.000 € (πλέον ΦΠΑ)
Συμπεράσματα	-

α/α-Τίτλος αξιολόγησης	7. Αξιολόγηση επιπτώσεων της στρατηγικής του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, συνολική αποτίμηση και έκθεση σύνθεσης ευρημάτων αξιολογήσεων
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αξιολόγηση επίπτωσης/αντίκτυπου των δράσεων του Προγράμματος στους στόχους πολιτικής αυτού ανά προτεραιότητα και ειδικό στόχο. Διδάγματα που αναδεικνύονται και καλές πρακτικές.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση θα εξετάσει τη συμβολή και τον αντίκτυπο των δράσεων του Προγράμματος στους τομείς πολιτικής αυτού: υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ), εναρμόνιση με πολιτικές της ΕΕ για ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό, αύξηση της παραγωγικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης, ενίσχυση των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας, κλπ.
Κριτήριο αξιολόγησης	Επίπτωση, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, βιωσιμότητα, καταλληλότητα, συνάφεια & προστιθέμενη αξία (όπου το καθένα αφορά)
Ερωτήματα αξιολόγησης	-Αποτίμηση επιπτώσεων, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας υλοποιημένων δράσεων ανά Προτεραιότητα και ειδικό στόχο -Επίτευξη δεικτών εκροής και αποτελέσματος -Ποιες εκτιμάται ότι είναι οι προβλέψεις αναφορικά με την επίτευξη των ποιοτικών, ποσοτικών και χρηματοδοτικών στόχων έως το τέλος της περιόδου προγραμματισμού; -Αξιολόγηση συμβολής του Προγράμματος στην Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης -Επιπτώσεις των δράσεων του Προγράμματος σε ό,τι αφορά τους στόχους πολιτικής του Προγράμματος (π.χ. καινοτομία, βιώσιμη ανάπτυξη, ψηφιακό και τεχνολογικό μετασχηματισμό, ενεργειακή απόδοση, ενίσχυση δεξιοτήτων και απασχολησιμότητας). -Διδάγματα και καλές πρακτικές που αναδεικνύονται
Μέθοδος	-Ποιοτική και ποσοτική ανάλυση υλοποίησης έργων ανά ειδικό στόχο -Συνεντεύξεις και Έρευνες πεδίου σε δράσεις ιδιαίτερης σημασίας -Ποσοτική και ποιοτική ανάλυση άλλων αξιολογήσεων, σύνθεση και εξαγωγή συμπερασμάτων ανά ειδικό στόχο
Δεδομένα	-Η αξιολόγηση θα αντλήσει δεδομένα κυρίως από το ΟΠΣ ΕΣΠΑ, το ΟΣΠΚΕ (δεδομένα και δείκτες εκροής και αποτελέσματος ενταγμένων έργων) -Στοιχεία από αξιολογήσεις με α/α 3 (RIS), 5 (επιχειρηματικότητα), 6 (δράσεις ΕΚΤ)
Τρόπος διεξαγωγής	Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή
Εκτιμώμενη Διάρκεια	Ιανουάριος - Μάιος 2029 (έως 30/6/2029 βάσει άρθρο 44, ΚΚΔ)
Εκτιμώμενος π/υ	120.000 € (πλέον ΦΠΑ)
Συμπεράσματα	-